



## DE MAN DIE ELKE DAG DE KRANT VAN GISTER KRIJGT EN ER NU GENOEG VAN HEEFT! / 12+ De Theatertroep

*De man die elke dag de krant van gister krijgt en er nu genoeg van heeft!* is een geëngageerde en swingende Brechtiaanse parabel vol humor en moraal, meezingers en achtervolgingen, showballet en urgente thema's. Hoe beter opkomend populisme, de rol van de media en de verantwoordelijkheid van het individu aan de kaak te stellen dan middels een laagdrempelige actiemusical vol antihelden, liedjes en explosies? In deze tijden, die bulken van fake news, fact checken en burgers en politici die feiten verwerpen als "ook maar een mening", is het geen overbodige luxe om je zo nu en dan af te vragen: "Wat is waar?"

De voorstelling werpt een kritische blik op de rol die media spelen binnen het publieke debat en de samenleving als geheel. Welke invloed hebben zij op de groei van de macht van populistten? Het lijkt er niet meer toe te doen of iets op een feit of een mening gestoeld is. De vraag wat echt en wat nep nieuws is, wordt steeds relevanter. Deze actiemusical is een satirische vertelling die deze problematiek op geestige en absurdistische wijze aan de kaak stelt, en het publiek zingend, dansend én de wereld verbeterend de zaal uit stuurt.

Bijgaand vindt u de lesbrief die u als docent *voorafgaand* aan het voorstellingsbezoek aan 'De man...!' met de klas kan doornemen.

Beste leerkracht,

U bezoekt met uw klas binnenkort de voorstelling *'De man die elke dag de krant van gister krijgt en er nu genoeg van heeft'*. U heeft de voorstelling wellicht uitgekozen, of in ieder geval de flyertekst gelezen op de pagina hiervoor. Uw leerlingen hebben waarschijnlijk nog geen idee waar zij naar toe zullen gaan en waar zij in terecht zullen komen. Deze les is bedoeld om enige context te scheppen voor de leerlingen, zodat de ervaring van het voorstellingsbezoek misschien diepgaander is. In de hoop dat hun waardering voor theater, mede door deze voorstelling, groeit!

*'De man die elke dag de krant van gister krijgt en er nu genoeg van heeft'* bevat zeer actuele thema's. Ook zeker voor de leeftijd van 12-18 jaar. Het werpt een absurde blik op de rol die de media momenteel heeft en roept de kijker op om vaker bij zichzelf na te gaan wat hij gelooft en waar hij voor wil gaan staan. Het is een voorstelling die mooie aanleiding kan zijn tot gesprekken in het kader van burgerschap en moraal.

De speelstijl van de Theatertroep gaat voornamelijk over 'deconstructie'. Door soms een personage voluit te spelen en soms in spel juist afstand van de 'rol' te nemen en 'als toneelspeler' op de vloer te staan, legt het gezelschap het mechanisme van het theater bloot. De vierde wand wordt doorbroken en de toeschouwer wordt direct aangesproken. Je krijgt als publiek niet alleen de voorkant, maar ook de achterkant van de 'goocheltruc' te zien.

Het zien van deze nieuwe voorstelling van de Theatertroep kan dus zowel inhoudelijk een waardevolle ervaring zijn, maar óók de visie verbreden over wat theater allemaal kan zijn. In deze korte lesbrief stippen we beide onderdelen aan; zodat de leerlingen enigszins voorbereid de zaal in stappen!

Veel plezier!

Groet,

De Theatertroep

De meeste van de onderstaande vragen zijn opgesteld om aanleiding te zijn voor het voeren van een open gesprek. Onderdeel 02 en 03 gaan over de inhoud van de voorstelling. Onderdeel 04 en 05 over de theatrale vormen die je kunt zien in de voorstelling. Als er kort tijd is voor de voorbereiding kun je als leerkracht ook één van de vragen kiezen. Kies dan één vraag uit elke categorie. Als leerkracht kun je ervoor kiezen de les 30-60 minuten te laten duren.

## 01 introductie

Vertel de leerlingen dat ze binnenkort naar een voorstelling van de Theatertroep gaan. Lees de flyertekst nog *niet* voor!

- Wat weten ze al? Kennen ze de Theatertroep? (De Theatertroep werkt als collectief. Dit betekent dat de spelers gezamenlijk alles doen en dat er geen regisseur is die bovenaan de hiërarchie staat en als enige beslissingen neemt. Een collectief werkt soms samen met een toneelschrijver of een vormgever of andere kunstenaars).
- Vertel hen de titel. Op basis van de titel: waar denken ze dat de voorstelling over zou kunnen gaan?
- Laat hen de poster zien. Wat is er te zien op de poster? (Zien ze het *Droste effect*? Weet iemand wat dat betekent? Is er iets te zeggen over kledingstijl? Gezichtsuitdrukking?)

Lees nu de flyertekst voor

- Welke woorden blijven hangen? Waar zijn ze nieuwsgierig naar? Wat verwachten ze?
- Wat hopen ze helemaal *niet* te treffen?

## 02 Inhoudelijk: Populisme

- Wat weten ze over het populisme? Kan een van hen omschrijven wat het is en hoe het werkt? (Bij het populisme staat eenvoudig taalgebruik en je, als politicus, richten tot het volk, centraal. Als populist zie je eigenlijk een scheiding tussen volk en de elite: bijvoorbeeld politiek Den Haag, en schaar je je bij het volk.)
- Een populist zegt dan ook *namens het volk te spreken*. Denken ze dat dit kan?
- Kunnen ze een voorbeeld geven van een politicus die ook wel populist wordt genoemd? Wat zegt hij/zij en zijn ze het hiermee eens? Is die politicus geloofwaardig? Wat *is* geloofwaardig? Of, *wanneer is iemand* geloofwaardig?

### 03 Inhoudelijk: Fake News

- Wie laat zich wel eens voor de gek houden? Onze maatschappij is doordrenkt met *fake news*, of nieuws dat in ieder geval meer gestoeld is op sensatie dan op echte journalistieke waarde; gebaseerd op feiten. Wanneer is volgens hen nieuws ook echt belangrijk nieuws?
- Wie kan een voorbeeld noemen van iets dat hij/zij/hen gelezen heeft waarvan je denkt dat het (deels) niet waar is?
- Een korte opdracht: Laat alle leerlingen (op hun telefoon) een krantenkop of actuele headliner zoeken. Vervolgens moeten ze in tweetallen van de twee losse koppen één krantenkop maken! Hier komen vaak absurde zinnen uit. Laat (een paar van) hen de koppen voorlezen en bespreek de geloofwaardigheid ervan. Wie zou er intrappen als deze gekke koppen in de krant van morgen gedrukt zou staan?!

### 04 Theatrale vorm: Episch theater

- Het *episch theater* wordt ook wel *politiek theater* genoemd; het is ontstaan in 1930 met de Duitse theatermaker Bertolt Brecht als koploper. Hij vond dat theater niet alleen vermaak moest zijn, maar dat het ook een belangrijke boodschap kon overbrengen en de mensen aan het denken kan zetten. Wie is het met hem eens? Moet theater altijd iets belangrijks teweeg brengen of mag het ook vermaak zijn?
- Voor de oudere leerjaren: wie heeft er wel eens een voorstelling gezien waarin ook een politieke statement zat verstoppt? Welke?

### 05 Theatrale vorm: Vervreemdingseffect

- In het *episch theater* wordt vaak gebruik gemaakt van het *vervreemdingseffect*. Niet alle oude regeltjes van het theater worden gehanteerd. Het decor is niet altijd een complete huiskamer, maar er staat dan bijvoorbeeld alleen een bank en een lamp op het toneel. Het publiek kan altijd nog goed zien dat ze in een zaal zitten. Wat zou er gebeuren bij het publiek als er relatief weinig te zien is op het toneel? (stuur aan op fantasie, verbeelding, vrijwel iedereen zal associatie hebben met woonkamer, maar bij iedereen ziet hij er anders uit. Etc.)
- Een van de *vervreemdingseffecten* kan zijn dat het licht niet uitgaat tussen de scènes door. Alle scènewissels en verkleedpartijen zijn (deels) zichtbaar. Het publiek wordt er steeds aan herinnerd dat het verhaal niet echt is en de spelers doen alsof. Wat zou de reden kunnen zijn dat hiervoor gekozen wordt? (Op die manier kan het publiek zich niet helemaal inleven in de situatie en personages en blijft het verhaal op afstand. Bertolt Brecht dacht dat op die manier de boodschap eerder binnenkwam).
- Een ander effect dat gebruikt wordt in het episch theater is het doorbreken van de vierde wand. Dit betekent dat de spelers in hun personage zich tegen het publiek richten of in hun personage iets stopzetten of veranderen. Kunnen ze nog meer situaties of beroepen bedenken waar de spreker zich ook richt tot een publiek? Wie heeft wel eens meegemaakt dat een speler je recht aankeek terwijl jij in een donkere zaal zat?
- Bespreek met elkaar waarom het vreemd is als een speler op het toneel zich naar het publiek richt.

## 06 Afsluiting

Geef de leerlingen eventueel een kijkopdracht mee. Dit betekent dat ze zich op een specifiek onderdeel kunnen focussen tijdens het bekijken van de voorstelling.

Verdeel de klas in 2en. Geef de ene helft de ene kijkopdracht mee en de andere helft de ander

1. Welke personages zeggen dingen die niet waar zijn? Wie houdt wie eigenlijk voor de gek?! (fake news)
2. Onthoudt een scène waarin er weinig decor was, maar waar toch duidelijk was waar de scène zich afspeelde (episch theater)

We wensen jullie heel veel plezier met het bekijken van de voorstelling. Is er nog behoefte aan gezamenlijke reflectie onder leiding van een gediplomeerde theaterdocent? Dan is er nog de mogelijkheid om een twee uur durende voorstelling bij ons te boeken. Er is keuze uit een workshop *Fake News*, waarbij het accent net iets meer op de inhoud zal liggen. Of juist een workshop die zich meer focust op de theatrale vormen; *Episch Theater*. Bij beide workshops is een nagesprek onderdeel ervan en zullen de leerlingen op uitnodigende wijze met materiaal uit de voorstelling de vloer op gaan!

Heeft u een vraag of opmerking?

Zoek dan contact met Merijn van Beusekom via [educatie@theatertroep.nl](mailto:educatie@theatertroep.nl)